

Udviklingsplan for folkeskolerne på Bornholm 2019-2022

24.1.2019

Notat af Skolechef Espen Fossar Andersen

Indhold	
Udviklingsplan for folkeskolerne på Bornholm	1
2019-2022	1
Indledning	3
Målsætning	4
Delmål og handleplaner	4
Delmål 1 - Høj faglighed:	4
Handleplan for delmål 1:	5
Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 1:	5
Delmål 2 – God trivsel:	4
Handleplan for delmål 2:	4
Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 2:	4
Delmål 3 – En folkeskole for alle:	5
Handleplan for delmål 3:	6
Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 3:	6
Delmål 4 – Kommunikation og dialog:	6
Handleplan for delmål 4:	6
Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 4:	6
Delmål 5 – Rammer og vilkår:	7
Handleplan for delmål 5:	7
Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 5:	7
Gennemførelse af Udviklingsplanen	7
Konklusion	7

Indledning

Folkeskolen på Bornholm har været igennem en stor omstillingsproces siden 2003.

Ny skolestruktur, hvor antallet af skoler er reduceret fra 16 til seks skoler. Denne omstilling førte til, at antallet af privatskoler er vokset på Bornholm. I dag er der syv privatskoler og seks folkeskoler.

Bornholm har som andre yderområder en udfordring i forhold til rekruttering. For Bornholms vedkommende er denne udfordring endnu større pga. øens geografiske beliggenhed. Det er svært at tiltrække kvalificeret arbejdskraft til øen samt at holde på de, som allerede bor på øen.

Der er en tydelig vilje blandt såvel skoleledelserne som det pædagogiske personale – man vil gerne vise et andet billede af folkeskolen, end det som typisk bliver tegnet i medierne.

Skoleledelserne har med afsæt i Børne- og skoleudvalgets, (BSU's) mål og visioner opstillet 10 mål for folkeskolen på Bornholm.

1. Folkeskolen er det naturlige skolevalg
2. Folkeskolen er et stærkt fællesskab med plads til alle
3. Elever og medarbejdere trives godt i folkeskolen
4. Folkeskolen har et højt fagligt niveau
5. Folkeskolen sikrer eleverne social udvikling og almen dannelse
6. Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de får udnyttet deres fulde potentiale
7. Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater
8. Folkeskolen har et tæt forældresamarbejde
9. Folkeskolen er en del af lokalsamfundet kendetegnet ved dialog og medejerskab
10. Folkeskolen er tydelig om, hvad den står for – og hvad den vil

I foråret 2018 blev der lavet en forældretilfredshedsundersøgelse, hvor folkeskolerne fik dumpekarakter. 25 % af forældrene oplevede for meget uro i klasserne, et lavt fagligt niveau, dårlig trivsel, dårlig kommunikation og dialog mellem skole og hjem.

Forældretilfredshedsundersøgelsen blev det wake-up call, der førte til en proces, hvor skolerne (forældre, elever, ledelser og pædagogisk personale) blev inddraget til at komme med forslag, der kunne udvikle folkeskolerne.

Ved budgetforliget 2018 besluttede KB at tilføre folkeskolerne 5 mio. kr. i 2019 og 4 mio. kr. i overslagsårene 2020, 2021 og 2022. Denne ekstra indsprøjtning blev givet for at kickstarte udviklingen af folkeskolerne.

Der blev d. 4.12.2018 afholdt en temadag for skolernes samråd, kommunalbestyrelsen og forvaltningen. Resultatet af temadagen blev en række forskellige forslag til forskellige indsatser, som kunne prioriteres af midlerne fra budgetforliget.

Denne udviklingsplan giver et bud på, hvad der skal til for at vende udviklingen. For, at udviklingen kan blive bæredygtig, er det vigtigt at træffe de 'rigtige' løsninger for, når de ekstra midler skal prioriteres og ikke træffe de 'nemme' løsninger, som ikke vil have den ønskede effekt.

Udviklingsplanen indbefatter også, at skolerne skal arbejder tættere sammen på tværs - uden dog at miste deres lokale personlighed. Et fælles skolevæsen med plads til forskellighed. Et fælles skolevæsen, hvor der er fokus på indsatser, der styrker elevernes læring og trivsel. Effekten af disse indsatser skal bl.a. kunne ses

i, at andelen af forældre, som vælger folkeskolerne til, er stigende. Der skal således arbejdes med sammenhængskraften skolerne imellem – det store VI.

Målsætning

Af de 10 mål er fremhævet to mål - #3 Elever og medarbejdere trives godt i folkeskolen og #4 Folkeskolen har et højt fagligt niveau. Effekten af disse to mål vil føre til opfyldelsen af mål #1 Folkeskolen er det naturlige skolevalg for forældre på Bornholm.

Karaktererne for 2017/2018 var for de bundne prøvefag på 6,0 for Bornholm mod et landsgennemsnit på 7,0. Målt ud fra socioøkonomisk reference klarer tre af skolerne sig som forventet eller bedre end forventet, mens de to skoler i Rønne klarer sig dårligere end forventet.

Overordnede mål, juni 2024:

Alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socioøkonomisk reference.

Karaktergennemsnittet efter afgangseksamen ligger på landsgennemsnittet.

Andelen af gode læsere er på 80 %

Trivslen blandt eleverne ligger på landsgennemsnittet

70 % som starter i børnehaveklasse vælger en folkeskole.

For at nå disse mål skal:

- Alle skoler udarbejde en udviklingsplan, som beskriver, hvordan skolen vil nå målene. Handlingerne er understøttet af evidens og den nyeste forskning.
- Skolerne arbejde systematisk og struktureret med elevernes læring. Både i forhold til de elever, som har brug for ekstra støtte og de elever, som har brug for ekstra udfordringer.
- Skolerne arbejde systematisk og struktureret med elevernes trivsel. Dette gøres i et tæt samarbejde med forældrene.
- Der arbejdes med 'fortællingen' om folkeskolen. Den åbne skole og samarbejdet med lokalsamfundet.

Delmål og handleplaner

Delmål 1 – God trivsel:

Elevernes faglige og sociale trivsel skal forbedres.

God trivsel skaber ro og et godt udgangspunkt for høj faglighed.

Handleplan for delmål 1:

- Der afsættes midler til en fleksibel to-voksenordning, som kan bruges til holddeling.
- For at opnå mere ro i klasserne, afsættes der midler til kursusforløb i klasseledelse.
- Der afholdes halvårlige trivselskonferencer på alle skoler.

Skolerne beskriver hver især i deres udviklingsplan, hvilke tiltag de vil iværksætte for at højne trivslen fx venskabsklasser, skoleven-ordning, sociale arrangementer med forældredeltagelse etc.

Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 1:

Aug. 2019 – jun. 2022

Udvikling af fleksible fællesskaber/holddeling.

Okt. 2019 – jun. 2022	Halvårlige trivselskonferencer ¹
Jan. 2022 – dec. 2022*	Kursusforløb i klasseledelse for lærerne (*gennemføres senest januar 2022)

Der følges op en gang årligt i forbindelse med gennemgang af skolernes Udviklingsplan. Særligt i forbindelse med afsatte midler til to-voksenordning, skal der i trivselsmålingerne kunne dokumenteres en positiv effekt.

Delmål 2 - Høj faglighed:

80 procent gode læsere.

Karaktergennemsnittet = landsgennemsnittet.

Høj faglighed skaber god trivsel.

Handleplan for delmål 2:

- Etablering af en fleksibel to-voksen ordning, som giver mulighed for at arbejde med observation/feedback af lærernes undervisningen.
- Udvikling af teamsamarbejdet, så det tager udgangspunkt i og fastholder elevernes læring.
- Alle skoler arbejder systematisk og struktureret med målstyring, elevcentreret læring og ledelse samt databaseret skoleledelse².

Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 2:

Aug. 2019 – dec. 2022	Udvikling af fleksibel to-voksenordning
Aug. 2019 – okt. 2019	Uddannelsesforløb for lederne i Strategisk pædagogisk ledelse af skolen
Januar 2020	Alle skoler har lavet en 4 årig Udviklingsplan 2020-2024
Januar 2021 – april 2022	Uddannelsesforløb om Professionelle læringsfællesskaber = Teamudvikling.

Den fleksible To-voksenordning skal bruges til 1) holddeling og 2) give mulighed for at gennemføre observation/feedback af lærernes undervisning. Derigennem vil kvaliteten af lærernes undervisning blive bedre.

Ledernes uddannelsesforløb, 'Strategisk pædagogisk ledelse af skolen' giver dem forudsætningerne for at udarbejde skolens Udviklingsplan. Udviklingsplanen skal indeholde beskrivelse af, hvordan man vil højne fagligheden og trivslen på skolen, hvilke tiltag man vil iværksætte og hvilken effekt, man forventer.

Udviklingsplanen tages op med forvaltningen en gang om året, hvor der laves status samt justering af planen, hvis den ønskede effekt ikke er opnået.

Delmål 3 – En folkeskole for alle:

Alle børn i folkeskolen skal føle, at de er værdifulde og en del af et fællesskab.

Nogle børn har brug for mindre fællesskaber for at lære at indgå i de store fællesskaber.

¹ Trivselskonferencerne har til formål at styrke den enkelte klasses trivsel. Ved disse møder sidder klassens lærere, pædagoger, skolens inklusionsvejleder samt en leder.

² Skolerne har i dag adgang til en stor mængde kvalitative og kvantitative data, som anvendt systematisk kan være med til at fremme elevernes læring, udvikling og trivsel.

En folkeskole med en inkluderende undervisning, som skal øge mulighederne for tilstedeværelse, deltagelse og læring for alle børn – både de som har brug for ekstra støtte, og de som har brug for ekstra udfordringer.

Handleplan for delmål 3:

- Der afsættes midler til at fortsætte specialtilbuddet 'Ung på vej'.
- Udvikling af fleksible fællesskaber, som inkluderer elever med brug for støtte.
- Partnerskabsaftale med Bornholms lærerforening (BLF) om 'Inklusion'.
- Samarbejdet med PPR, læsekonsulent, Ressourceteamet og Center for Børn & familie udvikles, således at der er overensstemmelse med den strategi, der følges i Center for Børn & familie, 'De små børns Bornholm' og 'De første 1000 dage'.

Etablering af fleksible fællesskaber, hvor elever, der har vanskeligt ved at inkluderes i stamklassen, kan få støtte i et mindre fællesskab. Det er vigtigt, at de mindre hold arbejder sammen med stamklasserne samt, at deres fysiske placering ligger tæt på hinanden. Målet med de fleksible fællesskaber er at give de udsatte elever de faglige/socialt kompetencer, de mangler for at kunne vende tilbage til stamklassen. Det er vigtigt at understrege, at man med fleksible fællesskaber *ikke* er på vej tilbage til tidligere tiders specialklasser.

Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 3:

Aug. 2019 – juni 2022 Afsættelse af midler til 'Ung på vej'

Der følges op på organisering af fleksible fællesskaber ved årlige drøftelser mellem skoleleder og skolechef samt skolebesøg.

Delmål 4 – Kommunikation og dialog:

God dialog mellem forældrene og skole om indhold, opgaver og aktiviteter.

God dialog er forudsætningen for et godt skole/hjemsamarbejde.

Dialogen gælder både i forhold til elever, forældre, andre pårørende, samarbejdspartnere, de lokale medier og lokalområderne. Gennem dialog og en kontinuerlig kommunikation skal forældrene inddrages og involveres.

Handleplan for delmål 4:

- Alle skoler har principper for skole/hjemsamarbejde, kommunikation og god dialog.
- Samarbejde med Skole & forældre om etablering af lokalafdeling på Bornholm
- Implementering af AULA. Opdatering af skolernes nye hjemmesider.
- Planlægning af kursusforløb for ledelsesteamene om God kommunikation.
- Alle skoler har udarbejdet en plan for, hvordan de ønsker at indgå som en synlig og aktiv samarbejdspartner i lokalsamfundet.

Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 4:

Apr. 2019 – sep. 2019 Kursusforløb for ledelsesteamene i Kommunikation

Foråret 2019 Invitation til Skole & forældre om partnerskabsaftale

Aug. 2019 - Implementering af AULA

Apr. 2020 Forældretilfredshedsundersøgelse

Der følges op på, om kommunikationen og dialogen mellem skole og forældre er blevet bedre ved en ny forældretilfredshedsundersøgelsen.

Delmål 5 – Rammer og vilkår:

Nedbringelse af sygefraværet blandt personalet samt mindske elevfraværet.

Mindre sygefravær betyder færre vikardækninger, mere stabilitet, ro og tryghed.

Handleplan for delmål 5:

- Samarbejde med Bornholms lærerforening (BLF) om rammer og vilkår i folkeskolen.
- Udviklingsarbejde om bekymrende elevfravær og skolevægning, samarbejde med Center for Børn og familie.

Tidsplan, milepæle og opfølgning, delmål 5:

Aug. 2019 – jun. 2020 Udviklingsarbejde om bekymrende elevfravær og skolevægning

Udviklingsarbejdet om elevfravær skal være færdigt i juni 2020. Der skal kunne ses et fald i elevfraværet i juni 2021.

Gennemførelse af Udviklingsplanen

Den høje procentdel af forældre, som vælger privatskole frem for folkeskole betyder, at en forandring er nødvendig.

Der skal være evidens for, at de indsatser skolerne beskriver i deres udviklingsplaner virker, så vi ikke risikerer at bruge 17 mio. kr. over fire år på indsatser, der ikke den ønskede effekt.

En fælles indsats er nødvendig for at vende udviklingen – ét skolevæsen! Skolerne skal følge den fælles linje, der er lagt. Der skal være plads til lokale forskelle så længe, de følger den fælles retning.

For at få tilliden tilbage hos befolkningen er det afgørende, at der er fortsat ro på skoleområdet.

Konklusion

Målet med denne udviklingsplan er at skabe en forandring for folkeskolerne på Bornholm. Det er en tvingende nødvendighed, at privatskoleprocenten går ned.

Folkeskolerne på Bornholm udvikles ikke for 5 mio. kr. om året. De udvikles ved at anvende alle ressourcer fra skoleområdet - 285 mio. kr. + 5 mio. kr.

Der skal være evidens for de handlinger, der iværksættes. Der skal kunne dokumenteres en effekt.

Retningen og den røde tråd i udviklingsarbejdet er skitseret ved:

Alle skoler udarbejder en udviklingsplan. Udviklingsplanen skal som minimum indeholde afsnit om hvordan:

- man arbejder med databaseret ledelse – databaseret ledelse styrker elevernes faglighed og trivsel.
- man udvikler teamsamarbejdet med fokus på elevernes læring.
- man arbejder med undervisningsobservation og feedback – på den måde bliver lærerne dygtige til at undervise.
- man vil udvikle fleksible fællesskaber (inklusion)